

Folketingets Grønlandsudvalg

Dato: 4. marts 2010

Under henvisning til Folketingets Grønlandsudvalgs brev af 2. februar 2010 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 11 (GRU Alm. del).

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

ECO/ J.nr. 2008-9794

Spørgsmål nr. 11:

"Vil ministeren sende udvalget en orientering om alle de nye initiativer Grønlands Selvstyre har taget i forhold til at forbedre forholdene for udsatte børn i Grønland. I den forbindelse bedes ministeren oplyse om, hvilket samarbejde der pågår mellem regeringen og Selvstyret, samt i hvilket omfang og hvordan andre organisationer (f.eks. UNICEF og Foreningen Grønlandske Børn) inddrages i arbejdet."

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Grønlands Selvstyre. Departementet for Sociale Anliggender oplyser, at der er iværksat en række tiltag inden for de seneste år:

"Det daværende Grønlands Hjemmestyre udgav i 2008 en publikation, der samlede op på tiltag rettet mod børn og unge før 2008. Publikationen kan findes her:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_social_e_anliggender/Sagsområder/~media/CDFD23DFC5944CC6B85C0E487A4384E2.ashx

Siden Grønland indførte selvstyre i 2009, er der yderligere iværksat en række tiltag med henblik på at forbedre levevilkårene og mulighederne for børn og unge i Grønland. Departementet for Sociale Anliggender er således i gang med at implementere en helhedsorienteret strategi, der skal sikre koordination og sammenhæng i indsatserne børne – og ungeområdet.

Udgangspunktet for strategien er en udgivelse med 26 anbefalinger på børne - og ungeområdet, der udkom i efteråret 2009 og blev udarbejdet i et samarbejde mellem Departementet for Sociale Anliggender og en række tværfaglige/tværorganisatoriske arbejdsgrupper.

Der er afsat 25 mio. kr. på finansloven for 2010 med henblik på implementering af indsatser. I disponeringen af midlerne har Naalakkersuisut lagt vægt på:

- At midlerne hovedsagligt bliver anvendt på direkte tiltag rettet mod børn og unge
- At der både bliver igangsat kort - og langsigtede tiltag

På nuværende tidspunkt er følgende større tiltag iværksat som led i børne – og ungestrategien:

Redegørelse vedr. oprettelse af et børneråd/børneombud samt MIPI's rolle:
Departementet for Sociale Anliggender skal til FM 2010 fremlægge en redegørelse om etablering af et organ til at varetage børns interesser. Redegørelsen vil tage udgangspunkt i to kendte internationale modeller: Et børneråd eller et børneombud. Endvidere skal redegørelsen behandle, på hvilken måde MIPI (Videnscenter om børn og unge) kan integreres i et fremtidigt organ på børne - og ungeområdet.

Etablering af børnehus:

I 2010 fortsætter et projekt om etablering af et centralt børnehus i Nuuk (og senere lokale børnehuse på kysten), hvor børn udsat for seksuelle krænkelser kan modtage støtte og behandling i professionelle rammer. Der vil blive udarbejdet forslag til forskellige modeller og løsninger tilpasset forholdene og mulighederne i Grønland.

Styrkelse af plejefamilieområdet:

I 2010 vil der igen være fokus på plejefamilieområdet. I den forbindelse skal det være en målsætning at sikre en mere systematisk sagsbehandling og en koordineret planlægning. For at opnå målene på plejefamilieområdet har departementet udmøntet midler til at ansætte plejefamiliekonsulenter i de nye storkommuner. For 2010 er der afsat 3,3 mio. kr. på området. Tiltagene på plejefamilieområdet indbefatter desuden pjecer, foldere, litteratur mv. rettet mod plejefamilier, plejebørn og socialfagligt personale.

Strategi mod vold og seksuelt misbrug (konference om vold):

Departementet for Sociale Anliggender samarbejder med PAARISA om at effektuere anbefalinger til forebyggelse og bekæmpelse af vold og seksuelt misbrug. Anbefalingerne kommer blandt andet fra Naalakkersuisuts hvidbog med anbefalinger på børne – og ungeområdet samt PAARISA's idekatalog til

bekæmpelse af vold og seksuelt misbrug fra 2009. Desuden er der hentet inspiration og anbefalinger fra departementets socialfaglige konference om vold i nære relationer i november 2009: Vold er ikke løsningen.

Konferencen "At løfte i flok" og samarbejdsaftale mellem Selvstyret og kommunerne:

Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender arrangerede i samarbejde med borgmestrene for de fire grønlandske kommuner en konference den 4. – 5. februar 2010 med titlen "At Løfte i flok". Konferencen fokuserede på samarbejde og koordinering mellem offentlige instanser, frivillige foreninger/organisationer på børne- og familieområdet og arbejdsmarkedets parter samt mulighederne for øget synergi gennem tværorganisatorisk og tværfagligt samarbejde.

Konferencen førte blandt andet frem til en forpligtende rammeaftale mellem Selvstyret og kommunerne med henblik på koordination og vidensdeling. I rammeaftalen står blandt andet at: "Naalakkersuisut og kommunerne forpligter sig til i fællesskab at konkretisere aftalen i en handleplan og følge udviklingen og evaluere samarbejdet".

Foreningen Grønlandske Børn og UNICEF deltog ved konferencen. Endvidere har Foreningen Grønlandske Børn og UNICEF i december 2009 afholdt møde med Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Maliina Abelsen, med henblik på et fremtidigt samarbejde.

Fattigdomsprojekt:

Naalakkersuisut har iværksat et projekt, der skal undersøge forholdene omkring fattigdom i samfundet. Projektet tager afsæt i forstudier af eksisterende grønlandske og internationale undersøgelser samt møder med relevante organisationer, virksomheder, personer mv. Forstudierne danner basis for en kvalitativ interviewundersøgelse i udvalgte byer og bygder, hvor udvalgte personer vil blive interviewet om deres opfattelse af de kerneprocesser, der er identificeret som fattigdomsfremmende gennem forstudierne.

Projektet vil blive afsluttet med en udredning af centrale problematikker og en komparativ analyse af de besvarelser, interviewererne indhenter. Hensigten er blandt andet at undersøge, om der er overensstemmelse mellem normative opfattelser af det at lide afsavn og de afsavn, befolkningen selv fremfører. Endvidere skal projektet medvirke til at synliggøre omfanget af fattigdom, afdække centrale processer og i sidste ende forebygge fattigdom og ulighed i samfundet.

Samarbejdsaftale med UNICEF:

Naalakkersuisut er ved at indgå en samarbejdsaftale med UNICEF. På nuværende tidspunkt er samarbejdsaftalen stadigvæk under udarbejdelse, men vil komme til at omfatte disse 3 områder:

- Holdningsbearbejdningskampagne (denne kampagne skal udformes i samarbejde med lokale aktører, f.eks. ngo'er)
- Assistance fra UNICEF til gennemgang af relevant lovgivning for at sikre, at alle dele af lovgivningen er i overensstemmelse med principperne i FN's Børnekonvention og Erklæringen om Oprindelige Folks Rettigheder
- Evaluering og monitorering

Døgninstitutionerne for børn og unge:

- Forberedelse af udlægningen af døgninstitutionerne til kommunerne. Udlægningen til kommunerne koordineres med Departementet for Indenrigs- og socialminister, der står for at udarbejde ændringer i Styrelsesloven.
- Udarbejdelse af en behovsanalyse på for døgninstitutionerne. Analysen skal anskueliggøre, hvordan ventelisterne på området kan blive nedbragt hensigtsmæssigt – dvs. hvilken type institutioner, der er behov for mv.”

Med hensyn til den del af spørgsmålet, der vedrører samarbejdet mellem regeringen og det grønlandske selvstyre, kan jeg oplyse, at den tidligere indenrigs- og socialminister i december måned 2009 underskrev en samarbejdsaftale på det sociale område med Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender Maliina Abelsen. Aftalen har fokus på børn og unge og lægger op til et styrket samarbejde, der beror på udveksling af viden og erfaringer. Begge ministre var enige om, at samarbejdet skal basere sig på faglighed og indsigt samt ligeværdighed og respekt for hinanden. I forbindelse med udmøntningen af konkrete initiativer på baggrund af samarbejdsaftalen vil der kunne blive inddraget organisationer med viden om udsatte børn og unge.

Endelig kan jeg oplyse, at jeg i forlængelse af indgåelsen af samarbejdsaftalen vil besøge Tasiilaq i Østgrønland i marts måned i år sammen med Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender Maliina Abelsen.

Benedikte Kiær

/ Dan Holmgreen

